SQL - Funkcje okna (Window functions)

Lab 1-2

lmię i nazwisko:

Jacek Budny, Mateusz Kleszcz

Celem ćwiczenia jest zapoznanie się z działaniem funkcji okna (window functions) w SQL, analiza wydajności zapytań i porównanie z rozwiązaniami przy wykorzystaniu "tradycyjnych" konstrukcji SQL

Swoje odpowiedzi wpisuj w miejsca oznaczone jako:

```
-- wyniki ...
```

Ważne/wymagane są komentarze.

Zamieść kod rozwiązania oraz zrzuty ekranu pokazujące wyniki, (dołącz kod rozwiązania w formie tekstowej/źródłowej)

Zwróć uwagę na formatowanie kodu

Oprogramowanie - co jest potrzebne?

Do wykonania ćwiczenia potrzebne jest następujące oprogramowanie:

- MS SQL Server wersja 2019, 2022
- PostgreSQL wersja 15/16
- SQLite
- Narzędzia do komunikacji z bazą danych
 - SSMS Microsoft SQL Managment Studio
 - DtataGrip lub DBeaver
- · Przykładowa baza Northwind
 - W wersji dla każdego z wymienionych serwerów

Dokumentacja/Literatura

- Kathi Kellenberger, Clayton Groom, Ed Pollack, Expert T-SQL Window Functions in SQL Server 2019, Apres 2019
- Itzik Ben-Gan, T-SQL Window Functions: For Data Analysis and Beyond, Microsoft 2020
- Kilka linków do materiałów które mogą być pomocne
 - https://learn.microsoft.com/en-us/sql/t-sql/queries/select-over-clause-transact-sql?view=sql-server-ver16
 - https://www.sqlservertutorial.net/sql-server-window-functions/
 - https://www.sqlshack.com/use-window-functions-sql-server/
 - https://www.postgresql.org/docs/current/tutorial-window.html
 - https://www.postgresqltutorial.com/postgresql-window-function/
 - https://www.sqlite.org/windowfunctions.html
 - https://www.sqlitetutorial.net/sqlite-window-functions/
- Ikonki używane w graficznej prezentacji planu zapytania w SSMS opisane są tutaj:
 - https://docs.microsoft.com/en-us/sql/relational-databases/showplan-logical-and-physical-operators-reference

Zadanie 1 - obserwacja

Wykonaj i porównaj wyniki następujących poleceń.

```
select avg(unitprice) avgprice
from products p;

select avg(unitprice) over () as avgprice
from products p;

select categoryid, avg(unitprice) avgprice
from products ppro
group by categoryid

select avg(unitprice) over (partition by categoryid) as avgprice
from products p;
```

Jaka jest są podobieństwa, jakie różnice pomiędzy grupowaniem danych a działaniem funkcji okna?

Grupowanie danych zwraca zagregowane wyniki, podczas gdy funkcje okna zwracają wyniki osobno dla wszystkich kolumn. Czas wykonania zapytania dla funkcji okna jak i dla grupowania danych jest zbliżony.

Zadanie 2 - obserwacja

Wykonaj i porównaj wyniki następujących poleceń.

Jaka jest różnica? Czego dotyczy warunek w każdym z przypadków?

Funkcja okna wykonuje się po klauzuli where, dlatego zwraca średnią cenę produktów jedynie z id mniejszym niż 10. Jeżeli użyjemy podzaptania, to średnia zostanie policzona z całej tabeli, a następnie zostaną wyświetlone produkty z id mniejszym niż 10.

Napisz polecenie równoważne

• i. z wykorzystaniem funkcji okna. Napisz polecenie równoważne

ii. z wykorzystaniem podzapytania

Zadanie 3

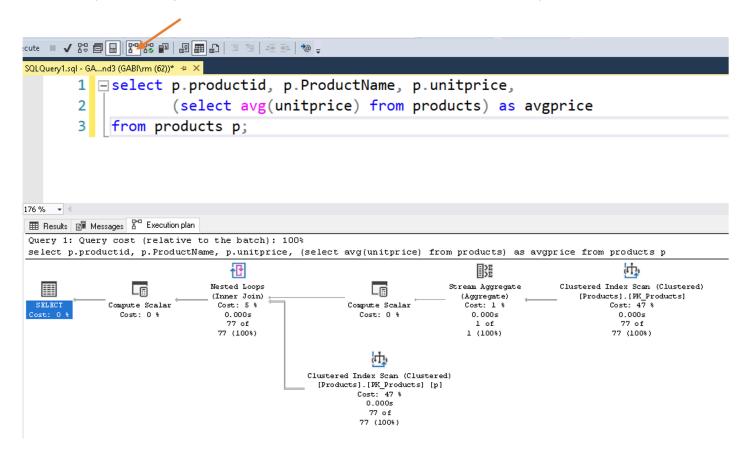
Baza: Northwind, tabela: products

Napisz polecenie, które zwraca: id produktu, nazwę produktu, cenę produktu, średnią cenę wszystkich produktów.

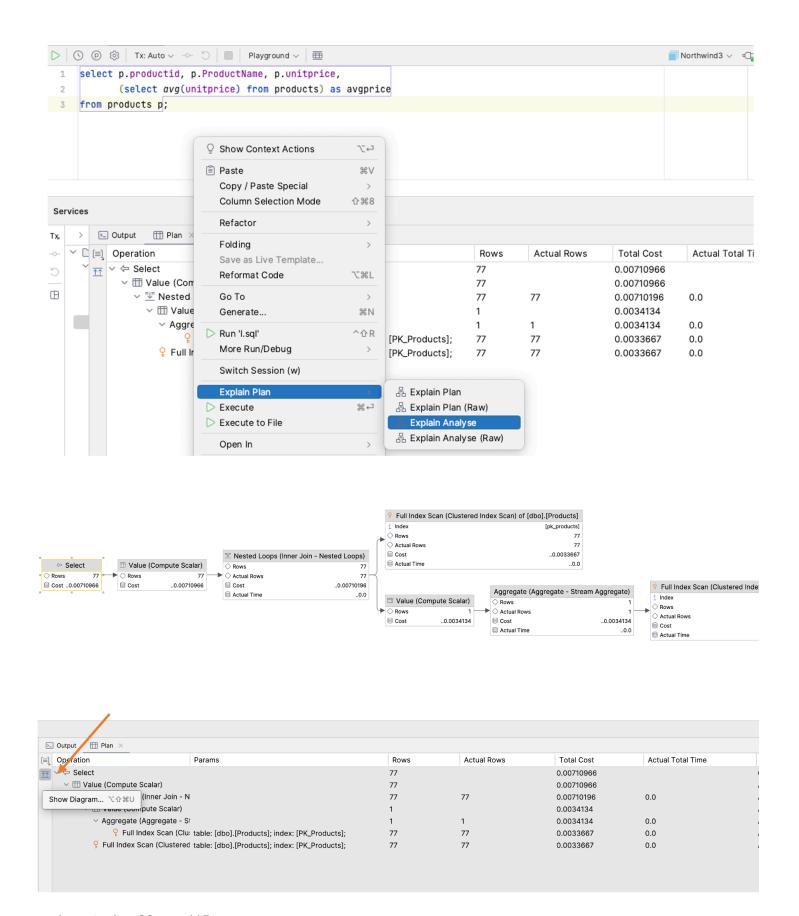
Napisz polecenie z wykorzystaniem z wykorzystaniem podzapytania, join'a oraz funkcji okna. Porównaj czasy oraz plany wykonania zapytań.

Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSql, SQLite)

W SSMS włącz dwie opcje: Include Actual Execution Plan oraz Include Live Query Statistics

W DataGrip użyj opcji Explain Plan/Explain Analyze

podzapytanie - 88ms - 115ms

```
select p.ProductID, p.ProductName, p.UnitPrice,
     (select avg(UnitPrice) from products) as avgprice
 from products p
join - 110ms - 156ms
 select p.ProductID, p.ProductName, p.UnitPrice,
     (select avg(UnitPrice) from products) as avgprice
 from products p
 cross join (select avg(UnitPrice) as avgprice from products) as prod
okna - 82ms - 112ms
 select p.ProductID, p.ProductName, p.UnitPrice, avg(unitprice) over () as avgprice
 from products p;
 Powyższe zapytania testowaliśmy w obrębie MS SQL Server.
 Czasy wykonania poszczególnych zapytań różnią się na tyle nieznacznie, że może być to błąd pomiaru.
 Największe czasy uzyskujemy przy użyciu zapytania z JOIN'em.
 Jest to też zapytanie najbardziej skomplikowane do napisania.
 Przetestowaliśmy również działanie funkcji okna w 3 SZBD.
 Czasy różniły się znacznie: dla MS SQL Server uzyskaliśmy czas 130ms, w Postgressie 80ms
 i w SQLite 68ms.
 Po przeanalizowaniu zapytań za pomocą "Explain Plain" w poszczególnych systemach,
 zauważyliśmy na diagramie, że MS SQL Server wykonuje znacznie więcej operacji w ramach
 wywołania funkcji (m. in. ma operację INNER JOIN, skanowanie indeksów i agregację),
 dlatego może być najwolniejsza.
```

Zadanie 4

Baza: Northwind, tabela products

Napisz polecenie, które zwraca: id produktu, nazwę produktu, cenę produktu, średnią cenę produktów w kategorii, do której należy dany produkt. Wyświetl tylko pozycje (produkty) których cena jest większa niż średnia cena.

Napisz polecenie z wykorzystaniem podzapytania, join'a oraz funkcji okna. Porównaj zapytania. Porównaj czasy oraz plany wykonania zapytań.

Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSql, SQLite)

```
podzapytanie -79ms
 select p.ProductID, p.ProductName, p.UnitPrice,
     (select avg(unitprice) from Products where p.CategoryID = CategoryID) as avgprice
 from Products p
 where p.UnitPrice > (select avg(unitprice) from Products where p.CategoryID = CategoryID)
join - 74ms
 SELECT p.productid, p.ProductName, p.unitprice, avgprice
 FROM products p
 LEFT JOIN (SELECT CategoryID, avg(unitprice) AS avgprice FROM products group by CategoryID) AS prod
 ON prod.CategoryID = p.CategoryID
 WHERE p.UnitPrice > avgprice
okna - 82ms
 with t as (
     select p.ProductID, p.ProductName, p.UnitPrice,
     avg(unitprice) over (partition by CategoryID) as avgprice from products p
 ) select * from t where t.UnitPrice > t.avgprice
 Wszystkie serwery wykonały podzapytania w identycznym czasie. Porównanie czasu dla tak małych danych
 nie ma większego sensu. Każda z funkcji wymagała użycia sumarycznie przynajmniej 2 zapytań,
 co wynika z tego, że warunek, który sprawdzamy, był zawarty w klauzuli WHERE, która wykona się
 jako pierwsza.
 Tym razem nie zaobserwowaliśmy różnic w czasie pomiędzy różnymi SZBD
```

Zadanie 5 - przygotowanie

Baza: Northwind

Tabela products zawiera tylko 77 wiersz. Warto zaobserwować działanie na większym zbiorze danych.

Wygeneruj tabelę zawierającą kilka milionów (kilkaset tys.) wierszy

Stwórz tabelę o następującej strukturze:

Skrypt dla SQL Srerver

```
create table product_history(
   id int identity(1,1) not null,
   productid int,
   productname varchar(40) not null,
   supplierid int null,
   categoryid int null,
   quantityperunit varchar(20) null,
   unitprice decimal(10,2) null,
   quantity int,
   value decimal(10,2),
   date date,
   constraint pk_product_history primary key clustered
      (id asc )
)
```

Wygeneruj przykładowe dane:

Dla 30000 iteracji, tabela będzie zawierała nieco ponad 2mln wierszy (dostostu ograniczenie do możliwości swojego komputera)

Skrypt dla SQL Srerver

Skrypt dla Postgresql

```
create table product_history(
    id int generated always as identity not null
        constraint pkproduct_history
             primary key,
    productid int,
    productname varchar(40) not null,
    supplierid int null,
    categoryid int null,
    quantityperunit varchar(20) null,
    unitprice decimal(10,2) null,
    quantity int,
    value decimal(10,2),
    date date
 );
Wygeneruj przykładowe dane:
Skrypt dla Postgresql
 do $$
 begin
   for cnt in 1..30000 loop
     insert into product history(productid, productname, supplierid,
            categoryid, quantityperunit,
            unitprice, quantity, value, date)
     select productid, productname, supplierid, categoryid,
            quantityperunit,
            round((random()*unitprice + 10)::numeric,2),
            cast(random() * productid + 10 as int), 0,
            cast('1940-01-01' as date) + cnt
     from products;
   end loop;
 end; $$;
 update product_history
 set value = unitprice * quantity
 where 1=1;
Wykonaj polecenia: select count(*) from product_history, potwierdzające wykonanie zadania
 Dla MS SQL Servera - 1s414ms
 Dla Postgres - 354ms
```

Zadanie 6

Baza: Northwind, tabela product history

To samo co w zadaniu 3, ale dla większego zbioru danych

Napisz polecenie, które zwraca: id pozycji, id produktu, nazwę produktu, cenę produktu, średnią cenę produktów w kategorii do której należy dany produkt. Wyświetl tylko pozycje (produkty) których cena jest większa niż średnia cena.

Napisz polecenie z wykorzystaniem podzapytania, join'a oraz funkcji okna. Porównaj zapytania. Porównaj czasy oraz plany wykonania zapytań.

Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSql, SQLite)

Podzapytanie

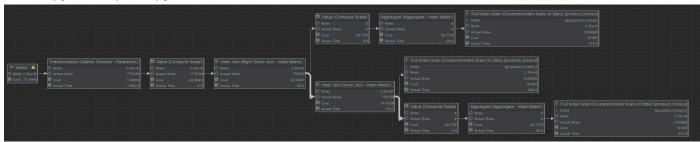
```
select ph.id, ph.productid, ph.ProductName, ph.unitprice,
(select avg(unitprice) from product history where CategoryID = ph.CategoryID) as avgprice
from product history ph
where ph.UnitPrice > (select avg(unitprice) from product_history where CategoryID = ph.CategoryID);
join
select ph1.id, ph1.productid, ph1.ProductName, ph1.unitprice, avg(ph2.UnitPrice) as avgPrice
from product_history ph1
join product history ph2
on ph2.CategoryID = ph1.CategoryID
group by ph1.id, ph1.productid, ph1.ProductName, ph1.unitprice
having ph1.unitprice > avg(ph2.UnitPrice);
okna
with new product AS (
select ph.id, ph.productid, ph.ProductName, ph.unitprice, AVG(ph.UnitPrice) over (Partition by CategoryII
from product_history ph
)
select nph1.id, nph1.productid, nph1.ProductName, nph1.unitprice, nph1.avgprice
from new product nph1
where nph1.unitprice > nph1.avgprice
```

Winioski:

Wynik wykonania zapytania:

	□id ÷	☐ productid ÷	□ ProductName	□ unitprice ÷	□ avgprice ÷
1	24599	36	Inlagd Sill	26.90	20.224992
2	24600	37	Gravad lax	33.13	20.224992
3	24601	38	Côte de Blaye	244.40	28.776081
4	24603	40	Boston Crab Meat	26.37	20.224992
5	24605	42	Singaporean Hokkien Fried Mee	22.45	20.011166
6	24606	43	Ipoh Coffee	50.92	28.776081
7	24607	44	Gula Malacca	27.30	21.401616
8	24609	46	Spegesild	20.67	20.224992
9	24612	49	Maxilaku	27.79	22.438569
10	24613	50	Valkoinen suklaa	24.46	22.438569
11	24614	51	Manjimup Dried Apples	57.15	26.003033
12	24616	53	Perth Pasties	39.18	36.699749
13	24619	56	Gnocchi di nonna Alice	43.80	20.011166
14	24620	57	Ravioli Angelo	27.35	20.011166
15	24621	58	Escargots de Bourgogne	21.79	20.224992
16	24622	59	Raclette Courdavault	58.93	24.203494
17	24623	60	Camembert Pierrot	40.25	24.203494
18	24624	61	Sirop d'érable	35.35	21.401616
19	24625	62	Tarte au sucre	53.86	22.438569
20	24626	63	Vegie-spread	49.05	21.401616
21	24627	64	Wimmers gute Semmelknödel	39.58	20.011166
22	24628	65	Louisiana Fiery Hot Pepper Sauce	28.73	21.401616

Plan zapytania z podzapytaniem na SQL Server:

Koszt 71.70 Plan zapytanie z join na SQL Server

Koszt: 44.17 Plan zapytania z oknem na SQL Serer

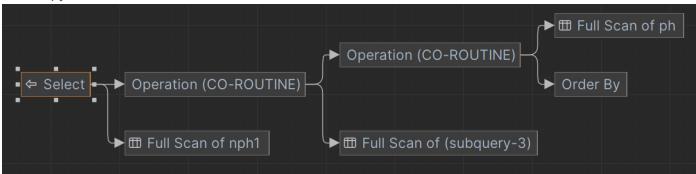

Koszt: 34.75

Plan zapytania z oknem na PostgreSQL:

Plan zapytania z oknem na SQLite:

Dla zapytań i join'ów zarówno w Postgresie, jak i SQLite, wyniki nie były zwracane przez długi czas (przekraczający kilka minut), dlatego zdecydowaliśmy przerwać ich przetwarzanie. Co ciekawe, SQL Server zwrócił wszystkie wyniki już po sekundzie. Postanowiliśmy stworzyć nową tabelę zawierającą tylko 30 000 wierszy (w przeciwieństwie do ponad 2 000 000 wierszy w oryginalnej tabeli product_history). Na nowej tabeli czasy wykonania były nadal znacznie większe niż na SQL Serverze.

Dla funkcji okna wszystkie bazy danych testowaliśmy na tabeli z pierwotną liczbą rekordów. Jednakże, jeśli chodzi o funkcje okna, różnica między SQLite a PostgreSQL jest niewielka, a czasy wynoszą około 4 sekund, podczas gdy dla SQLite czas wykonania wynosił około 1 sekundę.

Pomimo większej złożoności planu w SQL Server, czas wykonania dla każdej komendy był znacząco krótszy.

Dla podzapytania z oknem widać, że Full scan index wykonwany jest tylko jeden raz.

Zadanie 7

Baza: Northwind, tabela product_history

Lekka modyfikacja poprzedniego zadania

Napisz polecenie, które zwraca: id pozycji, id produktu, nazwę produktu, cenę produktu oraz

- średnią cenę produktów w kategorii do której należy dany produkt.
- łączną wartość sprzedaży produktów danej kategorii (suma dla pola value)
- średnią cenę danego produktu w roku którego dotyczy dana pozycja
- łączną wartość sprzedaży produktów danej kategorii (suma dla pola value)

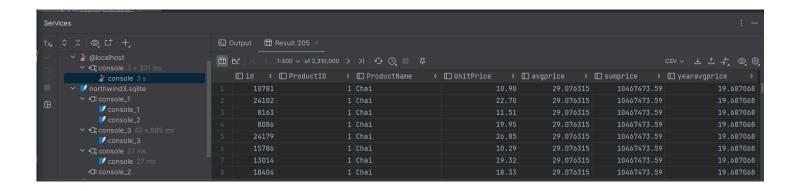
Napisz polecenie z wykorzystaniem podzapytania, join'a oraz funkcji okna. Porównaj zapytania. W przypadku funkcji okna spróbuj użyć klauzuli WINDOW.

Porównaj czasy oraz plany wykonania zapytań.

Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSql, SQLite)

• podzapytania, na postgresie trzeba zamienić year na extract(year from ...)

```
select p.id, p.ProductID, p.ProductName, p.UnitPrice,
    (select avg(UnitPrice) from product_history where CategoryID = p.CategoryID) as avgprice,
    (select sum(UnitPrice) from product_history where CategoryID = p.CategoryID) as sumprice,
    (select avg(UnitPrice) from product_history
        where ProductID = p.ProductID and year(date) = year(p.date)) as yearavgprice
from product history p
join
select p.id, p.ProductID, p.ProductName, p.UnitPrice,
    avg(p2.UnitPrice) as avgprice,
    sum(p2.UnitPrice)as avgprice,
    avg(p3.UnitPrice) as avgYear
from product_history p
    join product_history p2 on p2.CategoryID = p.CategoryID
    join product_history p3 on p3.productid = p.productid and year(p.date) = year(p3.date)
group by p.id, p.ProductID, p.ProductName, p.UnitPrice
okna
select p.id, p.ProductID, p.ProductName, p.UnitPrice,
    avg(unitprice) over (partition by CategoryID) as avgprice,
    sum(unitprice) over (partition by CategoryID) as sumprice,
    avg(unitprice) over (partition by ProductID, year(p.date)) as yearavgprice
from product_history p
```



```
Zapytanie przy użyciu podzapytań MS SQL Server - 3s226ms
Zapytanie przy użyciu podzapytań Postgresa - nie dało się wykonać w sensownym czasie
Zapytanie przy użyciu podzapytań SQLite - nie dało się wykonać w sensownym czasie
Zapytanie przy użyciu joina nie dało się przetworzyć na żadnym systemie
Zapytanie przy użyciu funkcji okna MS SQL Server - 3s331ms
Zapytanie przy użyciu funkcji okna Postgresa - 7s82ms
Zapytanie przy użyciu funkcji okna SQLite - 5s453ms
```

Dzięki powyższym wynikom jesteśmy w statnie zauważyć przewagę systemu MS SQL Server nad innymi. Pomimo, że system ten sprawdzał się gorzej w przypadku mniej złożonych zapytań, tak w tym przypadku jako jedyny poradził sobie np. z podzapytaniami. Sprawdzał się on też najszybciej ze wszystkich systemów.

Funkcje okna, choć trochę wolniejsze od podzapytań, okazały się najbardziej niezawodnym, a przy tym łatwym do napisania sposobem.

Operacja z joinem jest już zbyt skomplikowana, aby za jej pomocą przetwarzać zapytania.

Zadanie 8 - obserwacja

```
Funkcje rankingu, row_number(), rank(), dense_rank()

Wykonaj polecenie, zaobserwuj wynik. Porównaj funkcje row_number(), rank(), dense_rank()

select productid, productname, unitprice, categoryid,
    row_number() over(partition by categoryid order by unitprice desc) as rowno,
    rank() over(partition by categoryid order by unitprice desc) as rankprice,
    dense_rank() over(partition by categoryid order by unitprice desc) as denserankprice

from products;

row_number - numer wiersza
    rank - ranking elementów, z uwzględnieniem remisów (1, 2, 2, 4)
    dense_rank - raknking elementów, bez uwzględniania remisów (1, 2, 2, 3)
```

Zadanie

Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna

```
select productid, productname, unitprice, categoryid,
       (select count(*) from products p1
            where p.CategoryID = p1.CategoryID
              and (p.UnitPrice < p1.UnitPrice</pre>
              or (p.UnitPrice = p1.UnitPrice and p.ProductID > p1.ProductID)))
                + 1 as myrowno,
       (select count(*) from products p1
            where p1.CategoryID = p.CategoryID
              and p.UnitPrice < p1.UnitPrice)</pre>
           + 1 as myrankprice,
       (select count(*) from
            (select distinct UnitPrice
            from products p1
             where p1.CategoryID = p.CategoryID and p.UnitPrice < p1.UnitPrice) as less)</pre>
                + 1 as mydenserankprice
from products p order by CategoryID, UnitPrice desc, ProductID;
```

☐ productid	□ productname	÷ □unitprice ÷	□ categoryid	□ myrowno ‡ myrar	nkprice ≑ □ mydensera	nkprice ÷
1	38 Côte de Blaye	263.5000				1
2	43 Ipoh Coffee	46.0000				2
3	2 Chang	19.0000				3
4	1 Chai	18.0000				4
5	35 Steeleye Stout	18.0000				4
6	39 Chartreuse verte	18.0000				4
7	76 Lakkalikööri	18.0000				4
8	70 Outback Lager	15.0000				5
9	34 Sasquatch Ale	14.0000				6
10	67 Laughing Lumberjack Lager	14.0000				6
11	75 Rhönbräu Klosterbier	7.7500		11	11	7
12	24 Guaraná Fantástica	4.5000		12	12	8
13	63 Vegie-spread	43.9000				1
14	8 Northwoods Cranberry Sauce	40.0000				2
15	61 Sirop d'érable	28.5000				3
16	6 Grandma's Boysenberry Spread	25.0000				4
17	4 Chef Anton's Cajun Seasoning	22.0000				5
18	5 Chef Anton's Gumbo Mix	21.3500				6
19	65 Louisiana Fiery Hot Pepper Sauce	21.0500				7

Zadanie 9

Baza: Northwind, tabela product_history

Dla każdego produktu, podaj 4 najwyższe ceny tego produktu w danym roku. Zbiór wynikowy powinien zawierać:

- rok
- id produktu
- nazwę produktu
- cenę
- datę (datę uzyskania przez produkt takiej ceny)

• pozycję w rankingu

Uporządkuj wynik wg roku, nr produktu, pozycji w rankingu

```
with t as (
    select year(ph.Date) as year, p.ProductID, p.ProductName, ph.UnitPrice,
    rank() over (partition by p.ProductID, year(ph.Date)
        order by ph.UnitPrice desc) as rank
    from Products p
        join product_history ph on ph.ProductID = p.ProductID
)
select * from t
where rank <= 4
order by Year, ProductID, rank;</pre>
```

	□ year ÷	☐ ProductID ÷	□ ProductName	‡	□ UnitPrice ÷	□rank ‡
1	1940	1	Chai		27.93	1
2	1940	1	Chai		27.93	1
3	1940	1	Chai		27.89	3
4	1940	1	Chai		27.89	3
5	1940	2	Chang		28.93	1
6	1940	2	Chang		28.92	2
7	1940	2	Chang		28.89	3
8	1940	2	Chang		28.88	4
9	1940	3	Aniseed Syrup		19.96	1
10	1940	3	Aniseed Syrup		19.96	1
11	1940	3	Aniseed Syrup		19.94	3
12	1940	3	Aniseed Syrup		19.94	3
13	1940		Chef Anton's Cajun	Seasoning	31.92	1
14	1940	4	Chef Anton's Cajun	Seasoning	31.91	2
15	1940	4	Chef Anton's Cajun	Seasoning	31.87	3
16	1940		Chef Anton's Cajun	Seasoning	31.87	3
17	1940	5	Chef Anton's Gumbo	Mix	Activate Windelওি	S 1
18	1940	5	Chef Anton's Gumbo	Mix	Go to Settings t 31 2c 4 6/	
19	1940	5	Chef Anton's Gumbo	Mix	31.22	3

Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna, porównaj wyniki, czasy i plany zapytań. Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSql, SQLite)

Po 30 krotnym :) zmniejszeniu tabeli wynikowej udało nam się uzyskać wynik 6s264ms dla MS SQL Servera (dla pozostałych SZBD nie udało się uzyskać wyniku nawet wtedy). Funkcje okna poradziy sobie z podanym zadaniem w 136ms. Oprócz tego rozwiązanie z funkcjami okna jest zdecydowanie dużo prostsze do napisania.

Zadanie 10 - obserwacja

```
Funkcje lag(), lead()
```

Wykonaj polecenia, zaobserwuj wynik. Jak działają funkcje lag(), lead()

```
select productid, productname, categoryid, date, unitprice,
       lag(unitprice) over (partition by productid order by date)
as previousprodprice,
       lead(unitprice) over (partition by productid order by date)
as nextprodprice
from product history
where productid = 1 and year(date) = 2022
order by date;
with t as (select productid, productname, categoryid, date, unitprice,
                  lag(unitprice) over (partition by productid
order by date) as previousprodprice,
                  lead(unitprice) over (partition by productid
order by date) as nextprodprice
           from product history
           )
select * from t
where productid = 1 and year(date) = 2022
order by date;
```

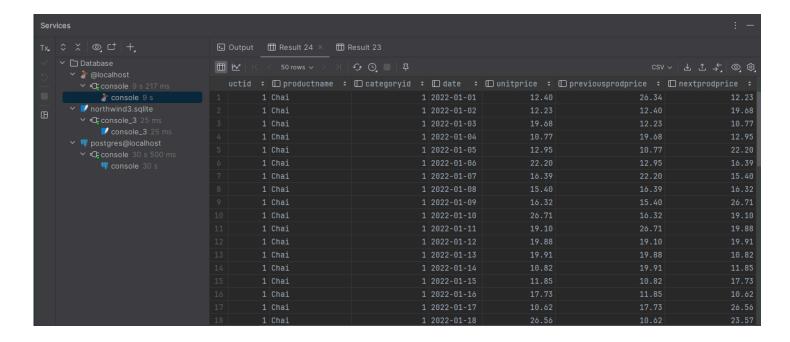
Lag pokazuje wartość poprzedniego rekordu, lead następnego.

W drugim zapytaniu where zadziała dopiero po wykonaniu with i dlatego będziemy mieli wartość dla pierwszego produktu, w przypadku pierwszego zapytania where wykona się od razu i pierwszy rekord będzie miał wartość null. Obydwa zapytania zwracają null dla ostatniego rekordu.

Zadanie

Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna, porównaj wyniki, czasy i plany zapytań. Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSql, SQLite)

```
select ph.productid, ph.productname, ph.categoryid, ph.date, ph.unitprice,
    (select ph1.unitprice
    from product_history ph1
    where ph1.productid = ph.productid and ph1.date = dateadd(day, -1, ph.date)
    ) as previousprodprice,
    (select ph1.unitprice
        from product_history ph1
        where ph1.productid = ph.productid and ph1.date = dateadd(day, 1, ph.date)
        ) as nextprodprice
from product_history ph
where ph.productid = 1 and year(ph.date) = 2022
order by ph.date;
```


Zapytanie z funkcją okna wykonywało się 276ms, a zapytanie z selectem 9s217ms. Dodatkowo, wykorzystaliśmy tutaj fakt, że w kolumnie date znajdują się daty co 1 dzień, jeżeli którejś daty by brakowało to zapytanie nie zadziałałoby. Rozwiązaniem mogłoby być użycie funkcji okna row_number (ale jeżeli zakładamy że ich nie używamy, to musielibyśmy zrobić selecta z countem, co prawdopodobnie sprawiłoby że nie uzyskalibyśmy wyników w sensownym czasie)

Dla Postgresa i SQLitea zapytanie się nie wykonało nawet na zmniejszonym zbiorze wynikowym.

Zadanie 11

Baza: Northwind, tabele customers, orders, order details

Napisz polecenie które wyświetla inf. o zamówieniach

Zbiór wynikowy powinien zawierać:

- nazwę klienta, nr zamówienia,
- · datę zamówienia,
- wartość zamówienia (wraz z opłatą za przesyłkę),
- nr poprzedniego zamówienia danego klienta,
- · datę poprzedniego zamówienia danego klienta,
- wartość poprzedniego zamówienia danego klienta.

```
with t as(
    select C.ContactName, O.OrderID, O.OrderDate,
           sum(OD.UnitPrice * OD.Quantity * (1 - OD.Discount)) + O.Freight as OrderValue,
           lag(0.0rderID) over ( partition by C.CustomerID order by 0.0rderDate) as PrevOrderID,
           lag(0.OrderDate) over ( partition by C.CustomerID order by 0.OrderDate) as PrevOrderDate
    from Orders 0
    join [Order Details] OD
    on 0.OrderID = OD.OrderID
    join Customers C
    on 0.CustomerID = C.CustomerID
    group by O.OrderID, O.Freight, O.OrderDate, C.CustomerID, C.ContactName)
select t.*, PD.OrderValue
from t
        left join (select 0.OrderID,
                        sum(OD.UnitPrice * OD.Quantity * (1 - OD.Discount)) + O.Freight as OrderValue
                   from Orders 0
                   join dbo.[Order Details] OD
                   on 0.OrderID = OD.OrderID
                   group by O.OrderID, O.Freight) as PD
        on t.PrevOrderID = PD.OrderID
```

	☐ ContactName ^	□ OrderID ÷	□ OrderDate	¢	□ t.OrderValue ÷	☐ PrevOrderID ÷	☐ PrevOrderDate	pp.OrderValue pp. →
1	Alexander Feuer	10277	1996-08-09 00:00:00.000		1326.5699877929687			<null></null>
2	Alexander Feuer	10575	1997-06-20 00:00:00.000		2274.7399938964845	10277	1996-08-09 00:00:00.000	1326.5699877929687
3	Alexander Feuer	10699	1997-10-09 00:00:00.000		114.58	10575	1997-06-20 00:00:00.000	2274.7399938964845
4	Alexander Feuer	10779	1997-12-16 00:00:00.000		1393.13	10699	1997-10-09 00:00:00.000	114.58
5	Alexander Feuer	10945	1998-03-12 00:00:00.000			10779	1997-12-16 00:00:00.000	1393.13
6	Ana Trujillo	10308	1996-09-18 00:00:00.000		90.40999923706055			<null></null>
7	Ana Trujillo	10625	1997-08-08 00:00:00.000		523.65	10308	1996-09-18 00:00:00.000	90.40999923706055
8	Ana Trujillo	10759	1997-11-28 00:00:00.000		331.99	10625	1997-08-08 00:00:00.000	523.65
9	Ana Trujillo	10926	1998-03-04 00:00:00.000		554.3200015258789	10759	1997-11-28 00:00:00.000	331.99
10	André Fonseca	10423	1997-01-23 00:00:00.000		1044.5			<null></null>
11	André Fonseca	10652	1997-09-01 00:00:00.000		325.97499908447264	10423	1997-01-23 00:00:00.000	1044.5
12	André Fonseca	10685	1997-09-29 00:00:00.000		834.8499984741211	10652	1997-09-01 00:00:00.000	325.97499908447264
13	André Fonseca	10709	1997-10-17 00:00:00.000		3634.8	10685	1997-09-29 00:00:00.000	834.8499984741211
14	André Fonseca	10734	1997-11-07 00:00:00.000		1499.9800061035157	10709	1997-10-17 00:00:00.000	3634.8
15	André Fonseca	10777	1997-12-15 00:00:00.000		227.01	10734	1997-11-07 00:00:00.000	1499.9800061035157
16	André Fonseca	10790	1997-12-22 00:00:00.000			10777	1997-12-15 00:00:00.000	227.01
17	André Fonseca	10959	1998-03-18 00:00:00.000		136.73	10790	1997-12-22 00:00:00.000	750.73
18	André Fonseca	11049	1998-04-24 00:00:00.000		281.93999847412107	10959	1998-03-18 00:00:00.000	136.73
19	Ann Devon	10364	1996-11-26 00:00:00.000		1021.97			<null></null>
20	Ann Devon	10400	1997-01-01 00:00:00.000		3146.93	10364	1996-11-26 00:00:00.000	1021.97
21	Ann Devon	10532	1997-05-09 00:00:00.000		870.8100061035157	10400	1997-01-01 00:00:00.000	3146.93
22	Ann Devon	10726	1997-11-03 00:00:00.000		671.56	10532	1997-05-09 00:00:00.000	870.8100061035157
23	Ann Devon	10987	1998-03-31 00:00:00.000		2957.48	10726	1997-11-03 00:00:00.000	671.56
24	Ann Devon	11024	1998-04-15 00:00:00.000		2041.1699975585936	10987	1998-03-31 00:00:00.000	2957.48
25	Ann Devon	11047	1998-04-24 00:00:00.000		864.495	11024	1998-04-15 00:00:00.000	2041.1699975585936
26	Ann Devon	11056	1998-04-28 00:00:00.000		4018.96	11047	1998-04-24 00:00:00.000	864.495
27	Annette Roulet	10350	1996-11-11 00:00:00.000		706.2499975585938			<null></null>
28	Annette Roulet	10358	1996-11-20 00:00:00.000		449.0399900817871	10350	1996-11-11 00:00:00.000	706.2499975585938

Do uzyskania dostęp do danych o poprzednim zamówieniu świetnie nadaje się funkcja lag()

Zadanie 12 - obserwacja

```
Funkcje first value(), last value()
```

Wykonaj polecenia, zaobserwuj wynik. Jak działają funkcje first_value(), last_value(). Skomentuj uzyskane wyniki. Czy funkcja first_value pokazuje w tym przypadku najdroższy produkt w danej kategorii, czy funkcja last_value() pokazuje najtańszy produkt? Co jest przyczyną takiego działania funkcji last_value. Co trzeba zmienić żeby funkcja last value pokazywała najtańszy produkt w danej kategorii

```
select productid, productname, unitprice, categoryid,
    first_value(productname) over (partition by categoryid
order by unitprice desc) first,
    last_value(productname) over (partition by categoryid
order by unitprice desc) last
from products
order by categoryid, unitprice desc;
```

Można zauważyć że zapytanie w tej formie nie pokazuje poprawnie najtańszego produktu w danej kategorii. Wynika to z faktu że funkcje last_value(), oraz first_value() domyślnie wykorzystują zakres RANGE BETWEEN UNBOUNDED PRECEDING AND CURRENT ROW, co w naszym przypadku powoduje niepoprawne wyświetlanie produktu najtańszego w danej kategorii. Poniżej poprawiona wersja zapytania:

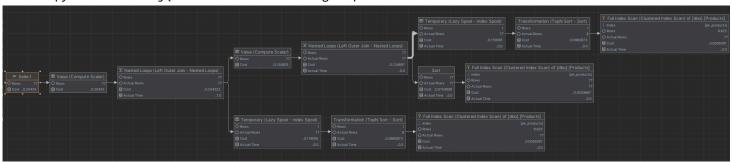
Zadanie

Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna, porównaj wyniki, czasy i plany zapytań. Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSql, SQLite)

```
select productid, productname, unitprice, categoryid,
    (select top 1 ProductName
    from Products p2
    where p2.CategoryID = p.CategoryID
    order by UnitPrice desc) as last,
    (select top 1 ProductName
    from Products p2
    where p2.CategoryID = p.CategoryID
    order by UnitPrice) as first
from products p
order by categoryid, unitprice desc;
```

☐ productid	÷ □ productname	÷ □ unitprice	I ÷ □last	÷ □ first ÷
1	38 Côte de Blaye	263.5000	1 Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
2	43 Ipoh Coffee	46.0000	1 Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
3	2 Chang	19.0000	1 Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
4	1 Chai	18.0000	1 Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
5	39 Chartreuse verte	18.0000	1 Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
. 6	35 Steeleye Stout	18.0000	1 Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
7	76 Lakkalikööri	18.0000	1 Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
8	70 Outback Lager	15.0000	1 Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
9	67 Laughing Lumberjack Lager	14.0000	1 Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
10	34 Sasquatch Ale	14.0000	1 Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
11	75 Rhönbräu Klosterbier	7.7500	1 Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
12	24 Guaraná Fantástica	4.5000	1 Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
13	63 Vegie-spread	43.9000	2 Vegie-spread	Aniseed Syrup
14	8 Northwoods Cranberry Sauce	40.0000	2 Vegie-spread	Aniseed Syrup
15	61 Sirop d'érable	28.5000	2 Vegie-spread	Aniseed Syrup
16	6 Grandma's Boysenberry Spread	25.0000	2 Vegie-spread	Aniseed Syrup
17	4 Chef Anton's Cajun Seasoning	22.0000	2 Vegie-spread	Aniseed Syrup
18	5 Chef Anton's Gumbo Mix	21.3500	2 Vegie-spread	Aniseed Syrup
19	65 Louisiana Fiery Hot Pepper Sauce	21.0500	2 Vegie-spread	Aniseed Syrup
20	44 Gula Malacca	19.4500	2 Vegie-spread	Aniseed Syrup
21	66 Louisiana Hot Spiced Okra	17.0000	2 Vegie-spread	Aniseed Syrup
22	15 Genen Shouyu	15.5000	2 Vegie-spread	Aniseed Syrup
23	77 Original Frankfurter grüne Soße	13.0000	2 Vegie-spread	Aniseed Syrup
24	3 Aniseed Syrup	10.0000	2 Vegie-spread	Aniseed Syrup
25	20 Sir Rodney's Marmalade	81.0000	3 Sir Rodney's Marmalade	Teatime Chocolate Biscuits

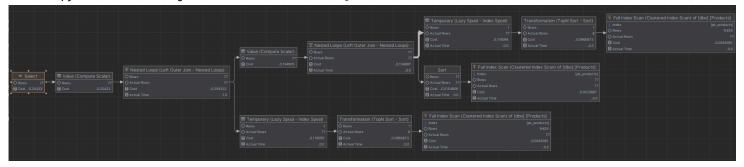
Plan zapytania z funkcją okna na serwerze PostgreSql

Plan zapytania z funkcją okna na serwerze MS SQL

Plan zapytania bez funkcji okna na serwerze MS SQL

Porównując plany zapytań ciężko dojść do wniosku które zapytanie jest bardziej optymalne. Różnica zauważalna jest podczas porównania kosztów zapytań w wersji z funkcją okna jest to 0.0173 a w wersji bez funkcji okna 0.254. Widać więc że wykorzystanie funkcji okna jest dobrym wyborem, zmniejszającym koszt wykonania zapytania.

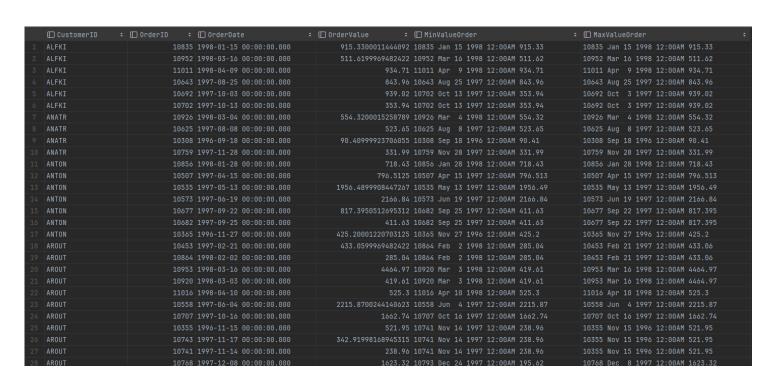
Zadanie 13

Baza: Northwind, tabele orders, order details

Napisz polecenie które wyświetla inf. o zamówieniach

Zbiór wynikowy powinien zawierać:

- Id klienta.
- nr zamówienia,
- · datę zamówienia,
- wartość zamówienia (wraz z opłatą za przesyłkę),
- dane zamówienia klienta o najniższej wartości w danym miesiącu
 - o nr zamówienia o najniższej wartości w danym miesiącu
 - datę tego zamówienia
 - wartość tego zamówienia
- dane zamówienia klienta o najwyższej wartości w danym miesiącu
 - o nr zamówienia o najniższej wartości w danym miesiącu
 - o datę tego zamówienia
 - wartość tego zamówienia

W celu skrócenia zapytania dwukrotnie wykorzystano funkcję first_value() zmieniając kolejność segregowanie

Zadanie 14

Baza: Northwind, tabela product_history

Napisz polecenie które pokaże wartość sprzedaży każdego produktu narastająco od początku każdego miesiąca. Użyj funkcji okna

Zbiór wynikowy powinien zawierać:

- id pozycji
- id produktu
- datę
- wartość sprzedaży produktu w danym dniu
- wartość sprzedaży produktu narastające od początku miesiąca

	□id ÷	□ productid ÷	□ date	‡	□ value	□ascVal ÷
1	1	1	1940-01-02		109.60	109.60
2	78	1	1940-01-03		262.90	372.50
3	155	1	1940-01-04		278.60	651.10
4	232	1	1940-01-05		163.70	814.80
5	309	1	1940-01-06		221.90	1036.70
6	386	1	1940-01-07		117.00	1153.70
7	463	1	1940-01-08		258.30	1412.00
8	540	1	1940-01-09		129.80	1541.80
9	617	1	1940-01-10		107.40	1649.20
10	694	1	1940-01-11		225.60	1874.80
11	771	1	1940-01-12		191.90	2066.70
12	848	1	1940-01-13		127.10	2193.80
13	925	1	1940-01-14		111.90	2305.70
14	1002	1	1940-01-15		263.30	2569.00
15	1079	1	1940-01-16		214.70	2783.70
16	1156	1	1940-01-17		236.90	3020.60
17	1233	1	1940-01-18		173.00	3193.60
18	1310	1	1940-01-19		201.80	3395.40
19	1387	1	1940-01-20		211.30	3606.70
20	1464	1	1940-01-21		122.10	3728.80
21	1541	1	1940-01-22		243.80	3972.60
22	1618	1	1940-01-23		115.10	4087.70
23	1695	1	1940-01-24		130.60	4218.30
24	1772	1	1940-01-25		244.60	4462.90
25	1849	1	1940-01-26		176.90	4639.80
26	1926	1	1940-01-27		233.90	4873.70
27	2003	1	1940-01-28		228.70	5102.40
28	2080	1	1940-01-29		278.90	5381.30

Spróbuj wykonać zadanie bez użycia funkcji okna. Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna, porównaj wyniki, czasy i plany zapytań. Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSql,

```
select PH.id, PH.productid, PH.date, PH.value,
    (select sum(PH2.value)
    from product_history PH2
    where PH2.date <= PH.date
        and PH2.productid = PH.productid
        and year(PH2.date) = year(PH.date)
        and month(PH2.date) = month(PH.date))
from product_history PH
order by PH.productid, PH.date</pre>
```

Zapytanie bez funkcji okna wykonuje się w znacznie dłuższym czasie. Różnicę widać w koszcie wykonania zapytań, 8112 bez wykorzystania funkcji okna oraz 26 wykorzystując funkcję okna. Pokazuje to przydatność tego mechanizmu.

	□id ÷	☐ productid ÷	□ date	‡	□ value ‡	□ <anonymous> ÷</anonymous>
1	1	1	1940-01-02		109.60	109.60
2	78	1	1940-01-03		262.90	372.50
3	155	1	1940-01-04		278.60	651.10
4	232	1	1940-01-05		163.70	814.80
5	309	1	1940-01-06		221.90	1036.70
6	386	1	1940-01-07		117.00	1153.70
7	463	1	1940-01-08		258.30	1412.00
8	540	1	1940-01-09		129.80	1541.80
9	617	1	1940-01-10		107.40	1649.20
10	694	1	1940-01-11		225.60	1874.80
11	771	1	1940-01-12		191.90	2066.70
12	848	1	1940-01-13		127.10	2193.80
13	925	1	1940-01-14		111.90	2305.70
14	1002	1	1940-01-15		263.30	2569.00
15	1079	1	1940-01-16		214.70	2783.70
16	1156	1	1940-01-17		236.90	3020.60
17	1233	1	1940-01-18		173.00	3193.60
18	1310	1	1940-01-19		201.80	3395.40
19	1387	1	1940-01-20		211.30	3606.70
20	1464	1	1940-01-21		122.10	3728.80
21	1541	1	1940-01-22		243.80	3972.60
22	1618	1	1940-01-23		115.10	4087.70
23	1695	1	1940-01-24		130.60	4218.30
24	1772	1	1940-01-25		244.60	4462.90
25	1849	1	1940-01-26		176.90	4639.80
26	1926	1	1940-01-27		233.90	4873.70
27	2003	1	1940-01-28		228.70	5102.40

Porównując plany zapytań można dojść do dwóch wniosków.

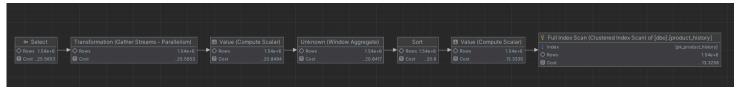
- Plany nie różnią się znacznie między różnymi serwerami.
- Zapytania z funkcją okna mają znacznie prostrzy plan, w porównaniu do zapytań bez funkcji okna.

Czas wykonania zapytań był najkrótszy na serwerze MS SQL. Dodatkowo

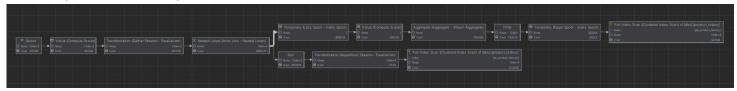
Plan zapytania z funkcją okna na serwerze PostgreSql

Plan zapytania z funkcją okna na serwerze MS SQL

Plan zapytania bez funkcji okna na serwerze MS SQL

Zadanie 15

Wykonaj kilka "własnych" przykładowych analiz. Czy są jeszcze jakieś ciekawe/przydatne funkcje okna (z których nie korzystałeś w ćwiczeniu)? Spróbuj ich użyć w zaprezentowanych przykładach.

select c.contactname, o.ORDERID, o.ORDERDATE, (SUM(od.unitprice * od.quantity * (1 - od.discount)) + o.freight) as OrderValue, ntile(4) over (partition by YEAR(o.ORDERDATE), MONTH(o.ORDERDATE) order by (sum(od.unitprice * od.quantity * (1 - od.discount)) + o.freight)) as Quartile from orders o join customers c on o.CUSTOMERID = c.CUSTOMERID join [order details] od on o.ORDERID = od.ORDERID group by o.ORDERID, o.ORDERDATE, o.FREIGHT, c.CONTACTNAME

Zapytanie to zwraca nazwę klienta, numer zamówienia, datę zamówienia, wartość zamówienia oraz kwartyl, w którym znajduje się wartość zamówienia dla danego miesiąca

			□ ORDERDATE		□ Quartile ÷
1	Francisco Chang	10259	1996-07-18 00:00:00.000	104.04999923706055	1
2	Pirkko Koskitalo	10266	1996-07-26 00:00:00.000	372.28999755859377	1
3	Bernardo Batista	10261	1996-07-19 00:00:00.000	451.05	1
4	Paul Henriot	10248	1996-07-04 00:00:00.000	472.38	1
5	Paula Parente	10256	1996-07-15 00:00:00.000	531.7700030517578	1
6	Yang Wang	10254	1996-07-11 00:00:00.000	579.6000332641602	1
7	Paula Wilson	10262	1996-07-22 00:00:00.000	632.2899961853027	2
8	Karl Jablonski	10269	1996-07-31 00:00:00.000	646.7600122070312	2
9	Mary Saveley	10251	1996-07-08 00:00:00.000	695.4000051879883	2
10	Maria Larsson	10264	1996-07-24 00:00:00.000	699.295	2
11	Manuel Pereira	10268	1996-07-30 00:00:00.000	1167.4899969482422	2
12	Carlos Hernández	10257	1996-07-16 00:00:00.000	1201.810001525879	2
13	Frédérique Citeaux	10265	1996-07-25 00:00:00.000	1231.28	3
14	Mario Pontes	10253	1996-07-10 00:00:00.000	1502.9699877929688	3
15	Henriette Pfalzheim	10260	1996-07-19 00:00:00.000	1559.7399938964843	3
16	Mario Pontes	10250	1996-07-08 00:00:00.000	1618.4300366210937	3
17	Roland Mendel	10258	1996-07-17 00:00:00.000	1755.3900048828125	3
18	Karin Josephs	10249	1996-07-05 00:00:00.000	1875.0099938964843	4
19	Roland Mendel	10263	1996-07-23 00:00:00.000	2019.8600030517578	4
20	Michael Holz	10255	1996-07-12 00:00:00.000	2638.83	4
21	Pascale Cartrain	10252	1996-07-09 00:00:00.000	3649.19990234375	4
22	Peter Franken	10267	1996-07-29 00:00:00.000	3745.1800061035156	4
23	Art Braunschweiger	10271	1996-08-01 00:00:00.000	52.54	1
24	Maurizio Moroni	10288	1996-08-23 00:00:00.000	87.5499984741211	1
25	Alejandra Camino	10281	1996-08-14 00:00:00.000	89.43999904632568	1
26	Alejandra Camino	10282	1996-08-15 00:00:00.000	168.08999771118164	1
27	Giovanni Rovelli	10275	1996-08-07 00:00:00.000	318.77000396728516	1

```
with t as (
    select
        o.CustomerID,
        c.ContactName,
        o.OrderID,
        (sum(od.UnitPrice * od.Quantity * (1 - od.Discount)) + o.Freight) as OrderValue,
        row_number() over (partition by o.CustomerID order by o.OrderDate desc ) as OrderRank
    from
        orders o
    join
        [order details] od on o.OrderID = od.OrderID
    join Customers c on o.CustomerID = c.CustomerID
        o.CustomerID, c.ContactName, o.OrderID, o.Freight, o.OrderDate
)
select t.CustomerID, t.ContactName, t.OrderID, t.OrderValue
where OrderRank = 1;
```

Wykorzystujemy funkcję okna ROW_NUMBER() do przypisania kolejności zamówień dla każdego klienta na podstawie daty zamówienia, sortując malejąco po dacie zamówienia, a następnie wybieramy tylko te zamówienia, które mają wartość 1 w kolumnie OrderRank, co oznacza ostatnie zamówienie dla każdego klienta.

	☐ CustomerID ÷	□ ContactName	‡	□ OrderID	÷	□ OrderValue ÷
1	ALFKI	Maria Anders			11011	934.71
2	ANATR	Ana Trujillo			10926	554.3200015258789
3	ANTON	Antonio Moreno			10856	718.43
4	AROUT	Thomas Hardy			11016	525.3
5	BERGS	Christina Berglund			10924	1987.219951171875
6	BLAUS	Hanna Moos			11058	889.14
7	BLONP	Frédérique Citeaux			10826	737.09
8	BOLID	Martín Sommer			10970	240.16
9	BONAP	Laurence Lebihan			11076	831.03
10	BOTTM	Elizabeth Lincoln			11048	549.12
11	BSBEV	Victoria Ashworth			11023	1623.83
12	CACTU	Patricio Simpson			11054	305.33
13	CENTC	Francisco Chang			10259	104.04999923706055
14	CHOPS	Yang Wang			11041	1821.22
15	COMMI	Pedro Afonso			11042	435.74
16	CONSH	Elizabeth Brown			10848	969.74
17	DRACD	Sven Ottlieb			11067	94.8299984741211
18	DUMON	Janine Labrune			10890	892.8600061035156
19	EASTC	Ann Devon			11056	4018.96
20	ERNSH	Roland Mendel			11072	5476.64
21	FAMIA	Aria Cruz			10725	298.6300030517578
22	F0LIG	Martine Rancé			10789	3787.6
23	F0LK0	Maria Larsson			11050	869.41
24	FRANK	Peter Franken			11012	3068.2499267578123
25	FRANR	Carine Schmitt			10971	1854.88005859375
26	FRANS	Paolo Accorti		:	11060	276.98

Punktacja

zadanie	pkt
1	0,5
2	0,5
3	1
4	1
5	0,5
6	2
7	2
8	0,5

9	2
10	1
11	2
12	1
13	2
14	2
15	2
razem	20